

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри психології діяльності
в особливих умовах

(підпис)

Ліна ПЕРЕЛИГІНА

“ 22” червня 2020 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Методологія соціально-психологічного тренінгу»

циклу професійної (обов'язкової) підготовки
за другим (магістерським) рівнем вищої освіти
галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
за освітньо-професійними програмами «Екстремальна та кризова психологія»,
«Робота з персоналом»

Силабус розроблено згідно робочої програми навчальної дисципліни.

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

Рекомендовано кафедрою психології діяльності в особливих умовах на:
2020-2021 навчальний рік   Протокол від «23» травня 2020 року № 10

Перезатверджено. Начальник кафедри ПДОУ _____ Ліна ПЕРЕЛИГІНА
(підпис)

20__-20__ навчальний рік   Протокол від «__» _____ 20__ року № __

2020 рік

1. Анотація

Знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Методологія соціально-психологічного тренінгу» сприяють розвитку професійного мислення здобувачів вищої освіти, за допомогою опанування наукових і організаційних основ проведення соціально-психологічного тренінгу (СПТ) та створення нових тренінгових програм, методики й техніки проведення різних видів СПТ, включаючи оцінку його результатів

Даний курс передбачає теоретичне і практичне визначення концептуальних засад і методологічних принципів СПТ; ознайомлення з сучасними підходами до практики проведення СПТ; вироблення базових практичних умінь і навичок; формування морально-етичних норм і відповідальності; усвідомлення професійної ідентичності та становлення професійної компетентності.

Відмінною особливістю даного курсу є те, що на заняттях моделюються ситуації, які потребують використання, як класичних, так і нових методів та технік СПТ; створення авторських тренінгових програм.

2. Інформація про викладача

Загальна інформація	Афанасьєва Наталя Євгенівна, доцент кафедри психології діяльності в особливих умовах соціально-психологічного факультету, доктор психологічних наук, доцент.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, кабінет № 434. Робочий номер телефону – 707-34-74.
E-mail	Afanaseva_Natali@ukr.net
Наукові інтереси*	- психологічне консультування та психотерапія; - групова психокорекція та психотерапія; - застосування методів психолінгвістики у консультуванні та психотерапії.
Професійні здібності*	- супервізія для психологів-практиків.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	1. Афанасьєва Н. Є. Вплив соціально-психологічного тренінгу на розвиток професійної мотивації працівників МНС. Матеріали VI міжнародної науково практичної конференції «Психологічні технології в екстремальних видах діяльності». – Донецьк: Донецький юридичний інститут ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2010. – С. 122-126. 2. Афанасьєва Н. Є. (у співавторстві). Соціально-психологічний тренінг як метод розвитку

	<p>толерантності психолога в умовах навчання у ВНЗ Збірник наукових праць «Проблеми екстремальної та кризової психології». – Харків: НУЦЗУ, 2016. – Вип. 19. – С. 12-22.</p>
--	---

* – заповнюється за бажанням НПП.

3. Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щоп'ятниці з 14.00 до 15.00 в кабінеті № 434. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: теоретико-методологічні проблеми психології, організаційна психологія та основи організації праці, психологічні технології управління та розвитку персоналу, практикум подолання особистісно-професійної кризи

Постреквізити: практикум подолання особистісно-професійної кризи

5. Характеристика навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни: вивчення закономірностей формування особистості, психічних та поведінкових проявів, внутрішніх конфліктів, негармонійних міжособистісних стосунків. Оволодіння тренінговими технологіями.

Основні завдання вивчення дисципліни:

- озброїти здобувачів вищої освіти знаннями, які дадуть їм можливість використовувати різноманітні тренінгові програми;
- допомогти їм у вирішенні проблеми професійного самовизначення;
- розширити та поглибити теоретичні знання здобувачів вищої освіти стосовно технік та прийомів СПТ;
- сформувані у здобувачів вищої освіти навички та уміння створення унікальних тренінгових програм;
- сприяти розвитку у здобувачів вищої освіти уміння застосовувати психологічні знання при організації власної поведінки;
- укріплювати позитивну професійну мотивацію.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Методологія соціально-

психологічного тренінгу» здобувач вищої освіти повинен отримати:

знання:

- концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень;
- критичне осмислення основних теорій, принципів, методів, понять у навчанні та професійної діяльності.

уміння:

розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів застосування інноваційних підходів

комунікація:

- донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності
- здатність ефективно формувати комунікативну стратегію

автономія та відповідальність:

- управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах;
- відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

Повинні бути сформовані наступні *компетентності*:

- здатність розробляти та управляти проектами;
- здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік;
- здатність здійснювати психопрофілактичну та психокорекційну роботу серед різних категорій персоналу.

Результати навчання:

- розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість;
- оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації;
- здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності;
- застосовувати ефективні засоби, методи та механізми професійного розвитку працівників екстремального профілю діяльності;
- застосовувати ефективні засоби, методи та механізми професійного розвитку працівників екстремального профілю діяльності;

- застосовувати психологічні засоби діагностики та подолання особистісно-професійних криз фахівців екстремального профілю діяльності;
- розробляти та впроваджувати психологічні програми командоутворення у підрозділах цивільного захисту.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Денна форма навчання
Рік підготовки	2-й
Семестр	3-й
Обсяг кредитів ЄКТС	3,5
Загальна кількість годин	105 год.
Лекції	10 год.
Практичні, семінарські	40 год.
Лабораторні	0 год.
Самостійна робота	55 год.
Вид підсумкового контролю	екзамен

6. Календарно-тематичний план викладання дисципліни

Тривалість академічної години в Університеті становить 40 хвилин. Дві академічні години утворюють пару академічних годин, що триває 80 хвилин без перерви.

Тиждень навчання	Тема та її зміст	Вид навчальних занять
3 семестр (11 тижнів)		
Модульний контроль № 1		
1-2	<p>Тема 1. Загальні основи та характеристика соціально-психологічного тренінгу як виду активного соціально-психологічного навчання.</p> <p>1.1 Визначення тренінгу, класифікація видів тренінгу.</p> <p>1.2 Методологічна основа СПТ. Вимоги до умов проведення різних видів тренінгу.</p> <p>1.3 Цілі та завдання тренінгу на сучасному етапі розвитку суспільства.</p> <p>1.4 Можливості використання тренінгових технологій у підрозділах ДСНС.</p>	<p>Лек. – 2 год.</p> <p>Сем. – 4 год.</p> <p>СР – 10 год.</p>

2-3	<p>Тема 2. Теоретичні та методологічні основи соціально-психологічного тренінгу.</p> <p>2.1 Можливості застосування тренінгу з точки зору різних психологічних шкіл та напрямків.</p> <p>2.2 Теоретична обумовленість різноманітних тренінгових програм.</p> <p>2.3 Розвивальні, поведінкові та психотерапевтичні тренінгові технології, можливості їх використання та ефективність в різних групах.</p> <p>2.4 Вимоги до особистості та професійній кваліфікації тренера.</p>	Лек. – 2 год. Сем. – 4 год. СР – 10 год.
4-5	<p>Тема 3. Основні фази та методи, які використовуються в СПТ різних напрямків.</p> <p>3.1 Ознайомлення з тренінговими технологіями, які використовуються на підґрунті різних психологічних напрямків.</p> <p>3.2 Тренінг у традиціях біхевіоризму та психоаналізу.</p> <p>3.3 Тренінг у методології когнітивної та гуманістичної психології.</p> <p>3.4 Використання технологій НЛП, позитивної психології та ін. у СПТ.</p>	Лек. – 2 год. ПЗ – 4 год. СР – 10 год.
6-7	<p>Тема 4. Організація групового процесу у СПТ.</p> <p>4.1 Роль психолога-тренера в організації групового процесу.</p> <p>4.2 Загальні принципи роботи з групою.</p> <p>4.3 Динаміка групового процесу, подолання опору окремих членів групи чи всієї групи.</p> <p>4.4 Етапи розвитку групи, правила закінчення групового процесу,</p> <p>4.5 Оцінювання ефективності групової роботи тренером та членами групи.</p> <p>4.6 Вимоги до особистості і підготовки тренера. Особливості ко-тренера.</p>	Лек. – 2 год. ПЗ – 4 год. СР – 10 год.
Модульний контроль № 2		
8-11	<p>Тема 5. Принципи комплектації програм.</p> <p>5.1 Різновиди програм СПТ.</p> <p>5.2 Загальні принципи створення тренінгових програм: самостійне, з використанням готових технік, комбіноване.</p> <p>5.3 Правила за якими потрібно вибирати програму у конкретному випадку.</p>	Лек. – 2 год. ПЗ – 24 год. СР – 15 год.

	5.4 Вимоги до тривалості тренінгу. 5.5 Необхідність використання технічних засобів: аудіо, відео, фото (у яких випадках).	
Всього		105 годин

Примітка: Лек. – лекція; ПЗ – практичне заняття; Сем. – семінарське заняття; МКР – модульна контрольна робота; СР – самостійна робота.

7. Список рекомендованої літератури

Базова

1. Афанасьєва Н.Є., Перелигіна Л.А. Теоретико-методологічні основи соціально-психологічного тренінгу: навчальний посібник. Харків : НУЦЗУ, 2015. – 320 с.

Допоміжна

1. Лефтеров В. О. Психологічні тренінгові технології в органах внутрішніх справ : [монографія : в 2-х т] / В. О. Лефтеров. – Донецьк : ДЮІ, 2008. – Т. I. : Методологія психотренінгу та його використання у професійно-психологічному розвитку персоналу, задіяного в екстремальних видах діяльності / В. О. Лефтеров. – 2008. – 242 с.

2. Лефтеров В. О. Психотренінг в ОВС : практичний досвід, організація проведення та перспективи подальшого впровадження / В. О. Лефтеров. – 2008. Т. II. – 286 с.

8. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання з дисципліни «Методологія соціально-психологічного тренінгу» здійснюється за накопичувальною бально-рейтинговою системою, основною метою якої є регулярна й комплексна оцінка результатів навчальної діяльності та сформованості компетентностей.

Оцінювання компетентностей здобувачів здійснюється з використанням трьох шкал:

перша – накопичувальна шкала – 100-бальна;

друга – рейтингова шкала оцінювання – ЄКТС;

третья – національна (традиційна) – 4-бальна (чотирибальна).

Порядок накопичування навчальних балів за 100-бальною шкалою

Вид навчальної роботи	Кількість	Максимальний бал за вид навчальної роботи	Загальна максимальна сума балів
I. Поточний контроль			
Модуль № 1	Лекції	5	0

	Семінари	0	0	0
	Практичні заняття*	6	6	20
	Модульна контрольна робота*	1	10	10
Разом за модуль № 1				30
Модуль № 2	Лекції	4	0	0
	Семінари	0	0	0
	Практичні заняття*	5	4	20
	Модульна контрольна робота*	1	10	10
Разом за модуль № 2				30
Разом за поточний контроль				60
II. Індивідуальна самостійна робота				10
III. Письмовий екзамен				30
Разом за всі види навчальної роботи				100

* – обов'язкові види навчального контролю.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів:

- поточного контролю роботи здобувача впродовж семестру;
- підсумкового контролю успішності.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 4 балів):

4 бали – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни.

3 бали – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє.

2 бали – завдання виконане частково.

1 бали – завдання виконане частково, допущено значні помилки.

0 балів – завдання не виконане.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, самостійність виконання.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і здійснюється через виконання письмової роботи під час проведення останнього практичного (семінарського) заняття в межах окремого залікового модуля.

Кожен варіант модульної контрольної роботи складається з трьох питань:

теоретичного та практичних завдань. Розв'язання практичних завдань повинно містити: ретельний аналіз ситуації; гіпотезу стосовно проблематики тренінгу, який потрібно застосувати у ситуації; методологічну основу конкретного тренінгу; технології, які потрібно застосувати у тренінгу.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні контрольних робіт (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів):

10 балів – вірно виконано всі три завдання з дотриманням всіх вимог до виконання;

8-9 балів – вірно виконано всі три завдання, але недостатнє обґрунтування відповіді, допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

5-7 балів – розв'язано два завдання;

1-4 бали – розв'язане одне завдання;

0 балів – відповідь відсутня.

Індивідуальна самостійна робота є однією з форм роботи здобувача, яка передбачає створення умов для повної реалізації його творчих можливостей, застосування набутих знань на практиці.

Здобувачу вищої освіти необхідно обрати один з напрямків та самостійно розробити програму соціально-психологічного тренінгу. Результати дослідження оформити звітом у формі презентації програми тренінгу.

Критерії оцінювання індивідуальної самостійної роботи здобувачів (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів):

10 балів – самостійна робота здобувачем виконана в повному обсязі;

9 балів – робота виконана в повному обсязі, але допущені незначні помилки;

8 балів – робота виконана майже на 90% від загального обсягу;

7 балів – обсяг виконаних завдань становить від 80% до 89% від загального обсягу;

6 балів – здобувач виконав лише від 70% до 79% від загального обсягу;

5 балів – обсяг виконаної роботи становить від 50% до 69% від загального обсягу;

4 бали – виконана частина роботи складає від 40% до 49% від загального обсягу;

3 бали – складає від 20% до 39% від загального обсягу;

2 бали – обсяг виконаних завдань складає від 10% до 19% від загального обсягу;

1 бал – в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 10% від загального обсягу;

0 балів – завдання передбачене на індивідуальну самостійну роботу здобувачем не виконане.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні та

внутрішньо-предметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат), уміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

Перелік рекомендованих завдань для індивідуальної самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

Здобувачам вищої освіти у якості завдання для індивідуальної самостійної роботи пропонується створити програму соціально-психологічного тренінгу, бажано за темою дипломної роботи, за допомогою якої передбачається корекція (розвиток, формування) певних психологічних якостей, які цього потребують, у досліджуваних.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі у формі екзамена.

Критерії оцінювання знань здобувачів на екзамені (оцінюється від 0 до 30 балів):

25-30 балів – здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив зміст теоретичного питання, правильно розв'язав усі практичні завдання з повним дотриманням вимог до виконання;

20-24 бали – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрив зміст теоретичного питання. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає достатньої глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішено всі практичні завдання;

15-20 балів – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускає окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішено два завдання;

7-14 балів – здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Недостатньо розкриті зміст теоретичного питання та практичних завдань, допускає суттєві неточності. Правильно вирішено одне завдання, інші – частково;

1-6 балів – частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, допущено при цьому суттєві помилки. Частково вирішено практичне завдання;

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичного питання та практичних завдань. Не вирішив жодного завдання.

Перелік теоретичних питань для підготовки до екзамена:

1. Дайте визначення тренінгу.
2. Охарактеризуйте основні процедури психодрами.
3. Проаналізуйте особливості управління фокус-групою.
4. Дайте класифікацію тренінгових груп.
5. Визначте мету психодрами.
6. Охарактеризуйте ролі учасників фокус-груп.
7. Охарактеризуйте ролеві функції членів групи.
8. Дайте характеристику основних вправ, використовуваних у психодрамі.
9. Визначте специфіку мотиваційного тренінгу.

10. Охарактеризуйте групові норми в тренінгу.
11. Дайте характеристику основних фаз розвитку психодрами.
12. Визначте специфіку тренінгу особистісного росту.
13. Охарактеризуйте стилі керівництва тренінговою групою.
14. Дайте характеристику основних методик, які використовуються в процесі психодраматичної дії.
15. Визначте специфіку комунікативного тренінгу.
16. Охарактеризуйте етапи розвитку тренінгової групи.
17. Дайте характеристику груп тілесної терапії.
18. Визначте особливості створення тренінгових програм для підрозділів ДСНС.
19. Опишіть структуру тренінгу.
20. Охарактеризуйте основні поняття тілесної терапії.
21. Визначте можливості використання групової психотерапевтичної роботи для клієнтів з ПТСР.
22. Опишіть процедуру створення сценарію заняття.
23. Визначте основні процедури тілесної терапії.
24. Дайте характеристику вікових, статевих, соціальних та інших обмежень для участі в тренінгу.
25. Опишіть різницю між психогімнастикою, розминкою і діагностичними вправами.
26. Визначте основні вправи, використовувані в тілесній терапії.
27. Проаналізуйте критерії ефективності тренінгової роботи.
28. Дайте характеристику Т-груп.
29. Визначте особливості груп арт-терапії.
30. Визначте вимоги до професійної підготовки керівника тренінгової групи.
31. Опишіть елементи учбового циклу в Т-групах.
32. Охарактеризуйте основні поняття арт-терапії.
33. Охарактеризуйте основні процедури в Т-групах.
34. Проаналізуйте основні процедури арт-терапії.
35. Визначте специфіку тренінгу вирішення конфліктів.
36. Проаналізуйте особливості поведінки керівника Т-груп.
37. Охарактеризуйте психодинамічну арт-терапію.
38. Визначте особливості тренінгу управлінських умінь.
39. Проаналізуйте мету Т-груп.
40. Охарактеризуйте особливості гуманістичної арт-терапії.
41. Визначте характеристику тренінгу організаційного розвитку.
42. Охарактеризуйте основні вправи, використовувані в Т-групах.
43. Проаналізуйте основні вправи, використовувані в арт-терапії.
44. Визначте особливості тренінгу командоутворення.
45. Дайте характеристику інкаунтер-груп.
46. Визначте особливості роботи груп трансактного аналізу.
47. Проаналізуйте особливості тренінгу лідерства.

48. Дайте визначення основним поняттям інкаунтер-груп.
49. Охарактеризуйте процедуру аналізу трансакцій.
50. Визначте особливості тренінгу ефективної самопрезентації.
51. Визначте роль керівника інкаунтер-груп.
52. Проаналізуйте основні типи трансакцій.
53. Дайте характеристику тренінгу управління агресією.
54. Визначте основні процедури інкаунтер-груп.
55. Проаналізуйте процедуру аналізу життєвого сценарію.
56. Опишіть особливості тренінгу публічного виступу.
57. Визначте мету інкаунтер-груп.
58. Проаналізуйте сценарні послання і батьківське програмування.
59. Опишіть специфіку тренінгу міжкультурної комунікації.
60. Дайте характеристику основних вправ, які використовуються в інкаунтер-групах.
61. Опишіть процедуру аналізу ігор в групах трансактного аналізу.
62. Визначте особливості когнітивно-орієнтованого тренінгу толерантності.
63. Дайте характеристику гештальт-груп.
64. Визначте практику і прикладні аспекти трансактного аналізу.
65. Опишіть особливості адаптаційного тренінгу для першокурсників.
66. Проаналізуйте основні поняття гештальт-груп.
67. Визначте роль керівника в групах трансактного аналізу.
68. Охарактеризуйте особливості мотивуючих дій на членів тренінгової групи.
69. Визначте роль керівника гештальт-груп.
70. Опишіть особливості структурного аналізу, аналізу трансакцій і ігор в рамках тренінгового процесу.
71. Дайте характеристику типових помилок керівника тренінгової групи.
72. Проаналізуйте основні процедури гештальт-груп.
73. Опишіть сценарний аналіз в груповому процесі.
74. Визначте принципи побудови анкети зворотного зв'язку.
75. Охарактеризуйте особливості тренінгу згуртованості.
76. Охарактеризуйте можливості використання СПТ в навчальному процесі.
77. Визначте підходи до тренінгу тренерів.
78. Визначте функції модератора фокус-групи.
79. Опишіть ключові стадії розробки тренінгової програми.
80. Визначте специфіку ко-тренерства.

Отримані здобувачем бали за накопичувальною 100-бальною шкалою оцінювання знань переводяться у національну шкалу та в рейтингову шкалу ЄКТС згідно з таблицею.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами з навчальної дисципліни

Накопичувальна	Рейтингова шкала	Національна шкала
----------------	------------------	-------------------

100-бальна шкала	ЄКТС	
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

9. Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).

3. З навчальною метою під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з дозволу викладача.

4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

5. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються реферати, які містять не менше 60 % оригінального тексту при перевірці на плагіат, есе – 70 %.

Розробник:
доцент кафедри
психології діяльності
в особливих умовах

Наталя АФАНАСЬЄВА